

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش سال ۲۰۱۷

هیأت معاونت
ملل متحد
در افغانستان

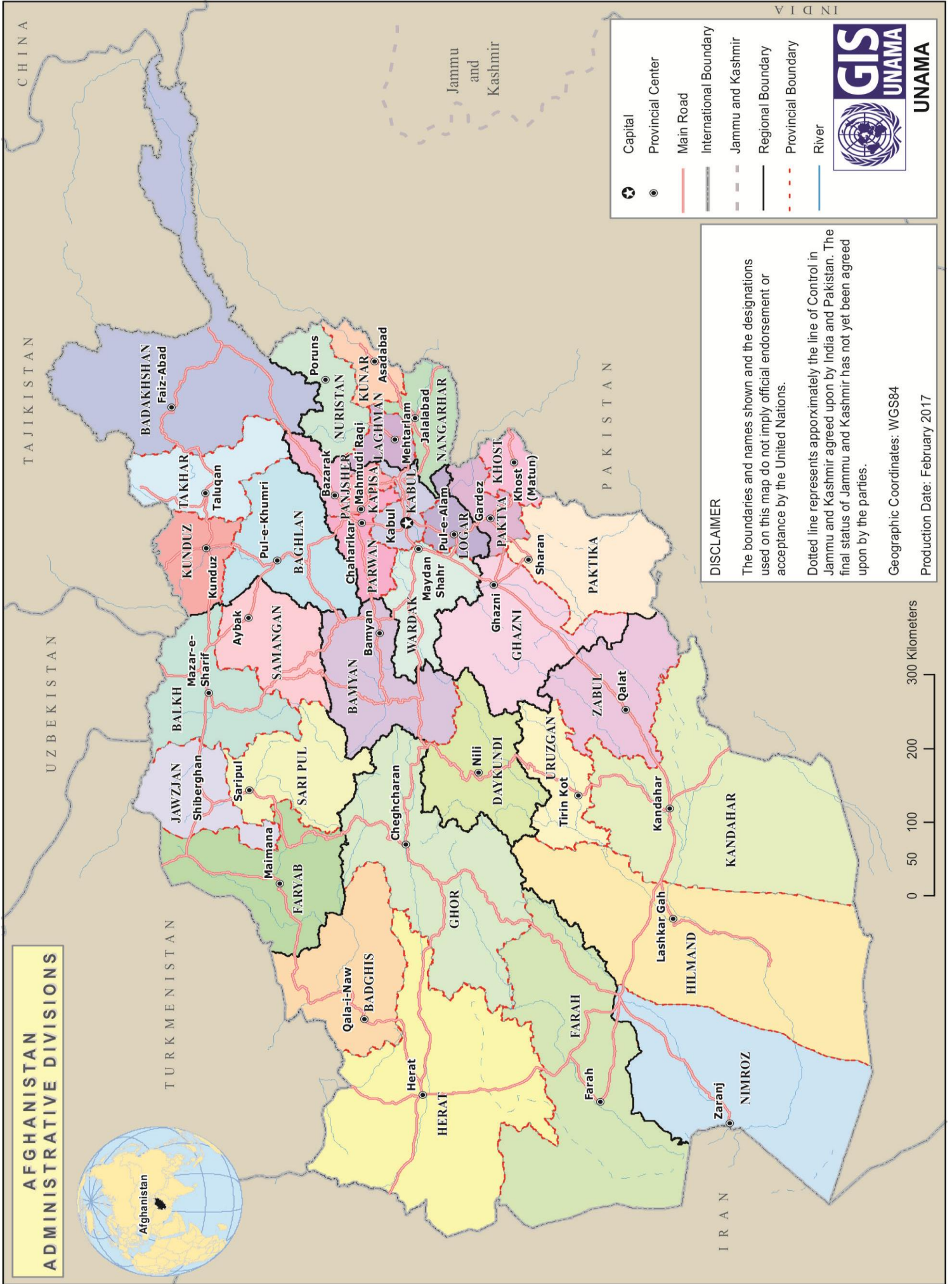

کمیشری عالی
ملل متحد
برای حقوق بشر

فبروری ۲۰۱۸

کابل، افغانستان

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISIONS

DISCLAIMER

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

Dotted line represents approximately the line of Control in Jammu and Kashmir agreed upon by India and Pakistan. The final status of Jammu and Kashmir has not yet been agreed upon by the parties.

Geographic Coordinates: WGS84

Production Date: February 2017

UNAMA

این گزارش و تمام گزارش ها در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در سایت اینترنتی یوناما که ذیلاً ذکر گردیده، قابل دست رس می باشد: <http://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

عکس روی جلد از عمر سبحانی و مربوط خبرگزاری رویترز می باشد.

مردم در حال انتقال قربانی حادثه ی حمله پیچیده ی می باشد که به تاریخ ۲۵ اگست بالای مسجد امام زمان که مربوط شیعیان می شود و در منطقه قلعه نجارای شهر کابل موقعیت دارد، صورت گرفت. یک حمله کننده جلیقه انفجاری خود را در جریان نماز روز جمعه انفجار داده و بعد چهار حمله کننده ی دیگر عبادت کنندگان را توسط فیر مرمی و نارنجک مورد هدف قرار دادند. در اثر حادثه متذکره ۳۵ فرد ملکی کشته شده و ۶۵ فرد ملکی مجروح گردید. داعش یا شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام مسئولیت حمله را بدوش گرفته است.

"ارقام تکان دهنده ی این گزارش معلومات معتبری را در مورد تأثیر جنگ تهیه می نماید،" از سخنان تدامیچی یاماموتو، نماینده خاص سر منشی ملل متحد برای افغانستان، "اما، آمار تلفات به تنهای مصیبت های مخوف انسانی را که بالای مردم عادی بخصوص زنان و کودکان تحمیل می گردد، به تصویر کشیده نمی تواند."

تدامیچی یاماموتو، نماینده خاص سر منشی ملل متحد برای افغانستان، کابل، فیروری ۲۰۱۸.

"افراد ملکی افغان زمانی که مصروف زندگی روزمره ی شان می باشند بخصوص موقعی که با اتوبوس مسافرت می کنند یا در مساجد مصروف عبادت هستند و یا اینکه فقط در حال عبور از کنار ساختمان مورد هدف مهاجمان می باشند، گشته می شوند. مردم افغانستان سالهای متمادی به شکل دوام دار در ناامنی و ترس زندگی خود را سپری کرده اند، در حالیکه آنها ی که مردم را می کشند و زندگی مردم را نابود می کنند مورد مجازات قرار نمی گیرند. بر اساس حقوق بشردوستانه بین المللی حملات فوق الذکر ممنوع قرارداده شده و در بسیاری از موارد جرایم جنگی بشمار می آید. مرتکبین حادثات متذکره باید تشخیص گردیده و مورد تعقیب عدلی قرار بگیرند."

زید رعد الحسین، کمیشنر عالی سازمان ملل متحد برای حقوق بشر، ژنو، فیروری ۲۰۱۸.

مأموریت

گزارش سالانه ی ۲۰۱۷ در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) تهیه گردیده و دوره زمانی ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۱۷ را در بر می گیرد.

واحد حقوق بشر یوناما، این گزارش را طبق مأموریت یوناما بر اساس قطعنامه شماره ۲۳۴۴ (۲۰۱۷) شورای امنیت ملل متحد "به منظور نظارت بر وضعیت افراد ملکی، هماهنگی تلاش ها به هدف اطمینان از محافظت آنها، تقویت پاسخ دهی و همکاری در تطبیق کامل آزادی های بنیادی و مقررات حقوق بشری مندرج در قانون اساسی افغانستان و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن ها می باشد، به ویژه معاهداتی که به بهره مندی کامل زنان از حقوق بشری شان، ارتباط می گیرد" تهیه کرده است.

در قطعنامه شماره ۲۳۴۴ (۲۰۱۷) شورای امنیت، اهمیت نظارت دوامدار و گزارش دهی به شورای امنیت ملل متحد در مورد وضعیت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، بخصوص در مورد تلفات افراد ملکی، تأکید شده است.

یوناما یک سلسله فعالیت ها را به هدف کاهش اثرات جنگ بر افراد ملکی به شمول موارد ذیل انجام می دهد: نظارت مستقل و بی طرفانه از حوادثی که در آن افراد ملکی کشته یا زخمی می شوند؛ فعالیت های دادخواهی برای تقویت محافظت از افراد ملکی که در منازعات مسلحانه متضرر می گردند؛ و فعالیت هایی که باعث ترویج رعایت مقررات حقوق بشردوستانه بین المللی، حقوق بشر، قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان در میان تمام طرف های درگیر می شود.

این گزارش حاوی نظریات تخنیکی دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر می باشد.

میتودولوژی (روش تهیه گزارش)

یوناما تا حدی که امکان دارد با اجرای تحقیقات در ساحه ی رویدادها، با انجام مشوره با یک سلسله منابع متنوع و با توجه به انواع اطلاعاتی که اطمینان و اعتبار آنها ارزیابی می گردد، گزارش ها در مورد تلفات افراد ملکی را تحقیق می نماید. در زمان تحقیق و بررسی هر رویداد، یوناما نهایت تلاش خود را به کار می برد تا اطلاعات بدست آمده را تا حد امکان با منابع متنوع به شمول اظهارات شاهدان عینی، افراد آسیب دیده، فعالین نظامی (به شمول دولت افغانستان، عناصر مخالف دولت و نیروهای نظامی بین المللی)، مسؤولین محلی در روستاها، ولسوالی ها و ولایات، رهبران مذهبی و بزرگان محل بررسی و صحت و سقم آنرا تثبیت نماید.

یوناما این معلومات را از طریق بازدید مستقیم از ساحه، آزمایش فزیک اقلام و مدارک جمع آوری شده از محل حادثه، بازدید از شفاخانه ها و سایر مراکز صحتی، عکس ها و تصاویر ویدیویی، گزارش ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های آن، اظهارات منابع دست دوم، گزارشات رسانه ها و اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و طرف های سوم به دست می آورد.

در هر واقعه ی که تلفات افراد ملکی وجود داشته باشد، یوناما حد اقل سه نوع منبع معتبر را لازمی می داند تا وقوع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهدان، کارمندان صحتی، مقامات محلی، تصدیق توسط طرفین درگیری، بزرگان محلی و غیره. تا حد امکان، تحقیقات بر اساس اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و تحقیقات در محل صورت می گیرد. در بعضی موارد، بخصوص در محلاتی که دسترسی به علت محدودیت های امنیتی مقدور نباشد، این گونه تحقیقات امکان پذیر نیست. در این گونه موارد، یوناما بر یک سلسله روش ها برای جمع آوری اطلاعات، بخصوص از طریق شبکه های معتبر و هم از طریق یک سلسله منابع متنوعی که آن منابع معتبر ارزیابی گردیده، اتکاء می کند.

هنگام ثبت رویدادهای تلفات افراد ملکی، یوناما با منابع مختلف چون زنان و مردان و نیز با کسانی که به گروه های اقلیت نژادی، مذهبی، قومی و طبقه های به حاشیه رانده شده ی جامعه تعلق دارند، مشورت می کند. در انجام این کار، یوناما احتیاط به خرج می دهد که آن منابع را در برابر احتمال اعمال تلافی جویانه به سبب ارائه معلومات، محافظت کند؛ این تدابیر احتیاطی یوناما شامل ملاقات با آن منابع در اماکن مصئون، انجام مصاحبه با زنان در مطابقت با نورم های رایج اجتماعی و توقف تحقیقات در صورت که انجام آن، منابع اطلاعاتی را به مخاطره مواجه کند، می شود. یوناما رویدادهای تلفات افراد ملکی که روی گروه های فوق الذکر تأثیر منفی بر جای می گذارد را نیز به طور فعالانه نظارت و ثبت کرده و برای آن گروه ها دادخواهی می کند.

هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد برای یوناما قناعت بخش نباشد، در آنصورت رویداد متذکره گزارش داده نمی شود. در بعضی موارد، قبل از آنکه نتیجه گیری صورت گیرد، تحقیقات چندین هفته را در بر می گیرد. این بدین معناست که نتیجه گیری ها در یک گزارش در مورد تلفات ملکی ناشی از یک رویداد میتواند با کسب

اطلاعات بیشتر دوباره بررسی گردیده و در تحلیل ها گنجانیده شود. هرگاه اطلاعات واضح و روشن نباشد، در آن صورت تا زمان کسب مدارک قناعت بخش، نتیجه گیری صورت نمی گیرد و یا بدون نتیجه گیری قضیه بسته می گردد و نیز در گزارشی که از ارقام تلفات افراد ملکی تذکر به عمل می آید، قضایای بسته شده گنجانیده نمی شود. در تمام موارد، یوناما مطابق به نورم های قابل تطبیق حقوق بشردوستانه بین المللی عمل می کند. در بعضی موارد، ملکی بودن قربانیان گزارش داده شده را نمی توان به طور قطعی تثبیت کرد و یا این وضعیت مورد اختلاف می باشد. یوناما افراد ملکی به کسانی می گوید که عضوی نیروهای مسلح و یا عضو گروه های مسلح سازمان یافته نباشند. در صورتیکه افراد ملکی مستقیماً در جنگ ها شرکت کنند و کشته و یا زخمی شوند، یوناما مرگ و مجروحیت آنان را به عنوان تلفات ملکی ثبت نمی کند؛ همین قسم، یوناما مرگ و مجروحیت افراد محافظت شده که مطابق حقوق بشردوستانه بین المللی، افراد ملکی محسوب نمی شوند، مانند سربازانی که از میدان جنگ خارج شده و نیز کارکنان صحن و مذهبی قوت های مسلح را نیز در جمع تلفات افراد ملکی حساب نمی کند.^۱ یوناما در مورد ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند، سن آنان را معیار قضاوت قرار نمی دهد. بلکه این گونه ادعاهای مربوط به ملکی یا جنگجو بودن قربانیان را براساس واقعیت های موجود در مورد همان رویداد ارزیابی می کند.

یوناما در سال ۲۰۰۹ میلادی یک پایگاه اطلاعاتی الکترونیکی را ایجاد نمود تا تحلیل ها و گزارش های خود در مورد محافظت از غیر نظامیان در درگیری های مسلحانه را ثبت کند. این پایگاه اطلاعاتی یا دیتابیس بخاطر تسهیل جمع آوری اطلاعات به شکل منظم، تحلیل و ارزیابی منسجم و مؤثر اطلاعات، منجمله تفکیک اطلاعات بر اساس سن، جنس، مرتکبین حادثه، تاکتیک، نوع سلاح و دسته بندی های دیگر طراحی شده است.

از آنجائیکه چندین طرف درگیر جنگ می باشند، یوناما نهایت تلاش می نماید تا طرف مسؤول یک حادثه ی مشخص را تا حدی که امکان دارد بطور دقیق معین نماید. اما، به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، مانند ماهیت مشترک بعضی از عملیات های نظامی، عدم توانایی منابع اولیه در بسیاری از رویدادها در تشخیص دقیق یا تفکیک میان نیروهای مختلف نظامی و یا گروه های مختلف شورشیان، و یا عدم پذیرش مسئولیت از سوی هیچ یک از طرفین درگیری، تثبیت عامل اصلی تلفات ملکی شاید همیشه ممکن نباشد. یوناما هر مورد تلفات افراد ملکی را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا به عناصر مخالف دولت و یا مشترکاً به هر دو طرف نسبت می دهد؛ در خصوص مواد انفجاری باقی مانده از جنگ، یوناما تلفات ملکی را به "عاملین نامشخص" نسبت می دهد، زیرا مواد باقی مانده از جنگ را نمی توان به طور مطمئن به یکی از طرف های جنگ نسبت داد و یا شاید آن مواد از جنگ های قبلی برجای مانده باشد.

در قضیه درگیری های زمینی بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت که در آن تلفات افراد ملکی را نمی توان به یک طرف درگیری نسبت داد، یوناما مسئولیت را به هر دو طرف نسبت داده و تلفات ملکی را تحت یک کتگوری مشخص بنام "نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت" ثبت می کند. یوناما ادعا نمی کند که ارقام ارائه شده در این گزارش کامل می باشد و این را می پذیرد که شاید تلفات افراد ملکی را با توجه به محدودیت های مرتبط به محیط جنگی، کمتر از آنچه که هست گزارش داده باشد.

^۱. برای معلومات بیشتر، به یکی از فصل های این گزارش تحت عنوان چارچوب حقوقی مراجعه شود.

خلاصه گزارش

من با مادر و دختر برادرم در طبقه دوم مسجد بودیم و زمانی که جا نماز مان را پهن کردیم، صدای فیر مرمی را شنیدیم و به محض شنیدن صدای فیر، همگی به طرف دروازه های اصلی دویدند. آنها بالای ما از منزل تحتانی فیر کردند، بنابر این، مردم همگی پس بطرف نماز خانه هجوم بُردند و این دقیقاً زمانی بود که مادر بیچاره ام مورد اصابت مرمی قرار گرفت و به زمین افتاد. در عین زمان دختر برادرم نیز مورد اصابت مرمی قرار گرفت و به زمین افتاد. من نیز مورد اصابت مرمی قرار گرفتم و مرمی در نزدیکی ارنج دست راستم اصابت نمود که بعد از آن به زمین افتاده و خون زیادی از دست دادم. هیچ فردی به کمک ما نیامد و یک انفجار خیلی بزرگ هم صورت گرفت و در نتیجه ی انفجار، شیشه های شکسته، سینه و صورتم را مجروح نمود. وقتی که من دوباره به هوش آمدم، مادرم را دیدم که آنجا افتاده بود و نه نفس می کشید و نه هم حرکت می کرد. من وقتی که اطرافم را نگاه می کردم، دیدم که دختر برادرم آنجا افتاده و هنوز به هوش هست، اما من فکر می کنم که ایشان از شدت ترس صدمه روحی دیده و از حرکت باز مانده بود. وقتی که ما در شفاخانه بودیم، دوامدار در باره مادرم سوال می کردیم و برادر بزرگترم می گفت که مادر در شفاخانه ی دیگر تحت مداوی می باشد. زمانی که ما از شفاخانه مرخص شدیم و به خانه برگشتیم، برادرم به ما گفت که مادر مان آن روز در مسجد کشته شده بود.^۲

-- قربانی حادثه ی ناشی از حمله پیچیده بر مسجد شیعیان که به تاریخ ۲۵ اگست در شهر کابل اتفاق افتاد. در اثر آن حادثه ۳۵ فرد ملکی کشته شده و ۶۵ فرد ملکی مجروح گردید. داعش یا شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام مسئولیت حمله را بدوش گرفت.

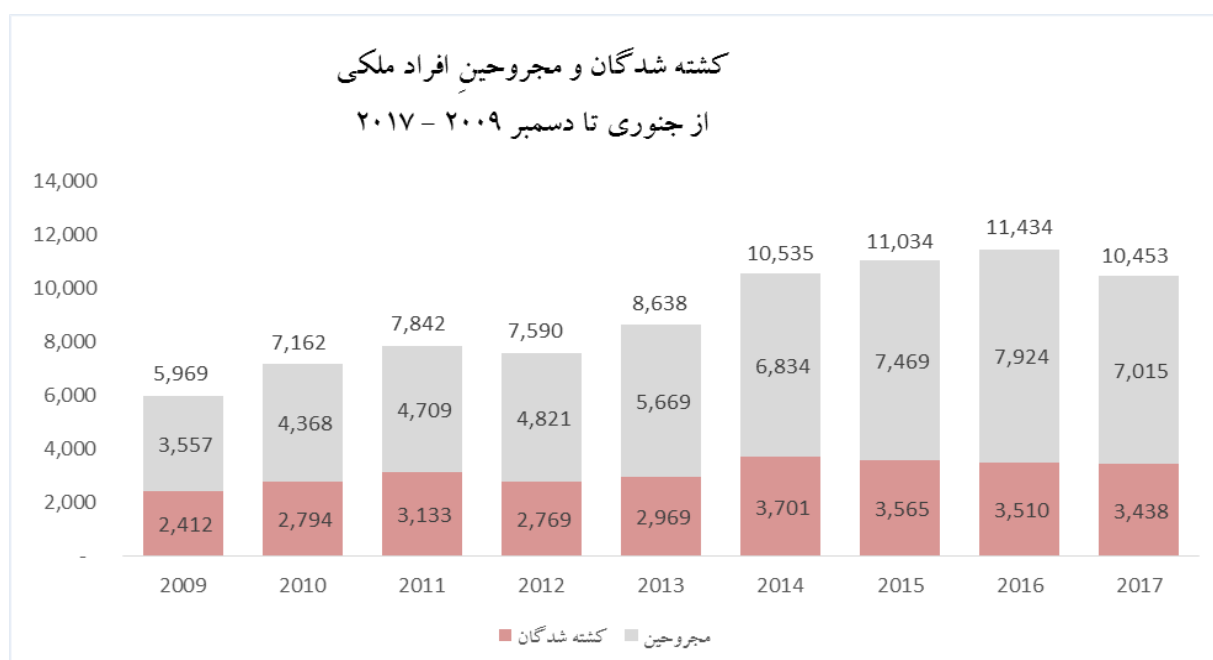
در جریان سال ۲۰۱۷ در اثر منازعات مسلحانه در افغانستان، افراد ملکی به شکل دوام دار آسیب دیده است. از اول جنوری تا آخر دسمبر سال ۲۰۱۷، یوناما تلفات ۱۰۴۵۳ فرد ملکی را که شامل ۳۴۳۸ کشته و ۷۰۱۵ مجروح می گردد، به ثبت رسانده است.^۳ رقم متذکره در مقایسه با سال ۲۰۱۶، کاهش ۹ درصدی داشته و از سال ۲۰۱۲ تاکنون این اولین سالی هست که یوناما کاهش در رقم تلفات افراد ملکی را ثبت می کند. هرچند، رقم کشته شدگان افراد ملکی دو درصد در مقایسه با سال ۲۰۱۶ کاهش یافته و آمار مجروحین ۱۱ درصد پایین آمده، اما تداوم ثبت آمار بالای تلفات افراد ملکی نشان می دهد که هنوز افراد ملکی بهای سنگینی جنگ جاری را می پردازد.^۴ در اثر منازعات

^۲. مصاحبه یوناما با قربانی حادثه، دفتر یوناما، شهر کابل، ۷ سپتمبر ۲۰۱۷.

^۳. در سال ۲۰۱۷، یوناما به تعداد ۴۳۱۰ حادثه ی ناشی از منازعات مسلحانه را که در آن افراد ملکی آسیب دیده، ثبت نموده است. از رقم مجموعی به تعداد ۳۸۳۵ حادثه، منجر به تلفات افراد ملکی گردیده و ۴۷۵ حادثه دیگر آسیب های مانند اختطاف، تهدید و ارباب و اذیت را متوجه افراد ملکی نموده که افراد آسیب دیده ضرورتی برای مداوی و معالجه نداشته است.

^۴. از اول جنوری تا آخر دسمبر سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۱۱۴۳۴ فرد ملکی را که شامل ۳۵۱۰ کشته و ۷۹۲۴ مجروح می گردد، ثبت نموده است.

مسلحانه در افغانستان از اول جنوری سال ۲۰۰۹ تا آخر دسمبر سال ۲۰۱۷، به تعداد ۲۸۲۹۱ فرد ملکی کشته شده و ۵۲۳۶۶ فرد ملکی مجروح گردیده است.

دلیل اصلی کاهش تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۷ بخاطر اینست که در مقایسه سال ۲۰۱۶، جنگ های زمینی کمتر به افراد ملکی آسیب رسانده است. در حالیکه تلفات ناشی از تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری تعبیه شده^۵ به شکل دوام دار روند صعودی داشته و دلیل اصلی روند ذکر شده همانا افزایش در تلفات ناشی از حملات پیچیده و انتحاری می باشد.^۶ حملات متذکره باعث بوجود آمدن ۲۲ درصد تمام تلفات افراد ملکی در افغانستان شده^۷ که ۱۶ درصد تلفات ناشی از حملات متذکره فقط در شهر کابل اتفاق افتاده است. تلفات ناشی از حملات پیچیده و انتحاری در سراسر کشور ۱۷ درصد در مقایسه به سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است. در نتیجه، سال ۲۰۱۷ شاهد بلندترین آمار تلفات افراد ملکی در اثر تاکتیک متذکره بوده و از زمانیکه یوناما ثبت تلفات افراد ملکی را به شکل سیستماتیک در سال ۲۰۰۹ شروع نمودند، سال ۲۰۱۷ در حقیقت بلند ترین آمار تلفات افراد ملکی در اثر حملات پیچیده و انتحاری را بخود اختصاص داده است.

^۵ اصطلاح تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری تعبیه شده شامل مواد انفجاری فشاری، انتحاری، مواد انفجاری که قابل کنترل بوده مانند مواد انفجاری که از راه دور و با امواج رادیوی منفجر می گردد و نیز شامل مواد انفجاری مقناطیسی می گردد. آمار تلفات ناشی از تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری تعبیه شده فقط آن تلفاتی را شامل نمی گردد که توسط مواد انفجاری در جریان قتل های هدفمند و سازمان یافته صورت گرفته است و تلفات ناشی از تاکتیک متذکره در تحت عنوان "قتل های هدفمند و عمدی" محاسبه می گردد. برای معلومات بیشتر به ماخذ نمبر ۷ و ۱۳۷ مراجعه گردد.

^۶ بر اساس تعریف یوناما، حمله پیچیده حمله ی را می گوید که شامل عناصر ذیل باشد: دو یا بیشتر از دو حمله کننده، دو یا بیشتر از دو نوع مهمات و در عین زمان یکی از سلاح ها باید مواد انفجاری انتحاری باشد؛ مانند مواد انفجاری که در بدن انسان جاسازی می گردد و یا مواد انفجاری که در موتر جاسازی شده و توسط موتروان موتر انفجار داده می شود.

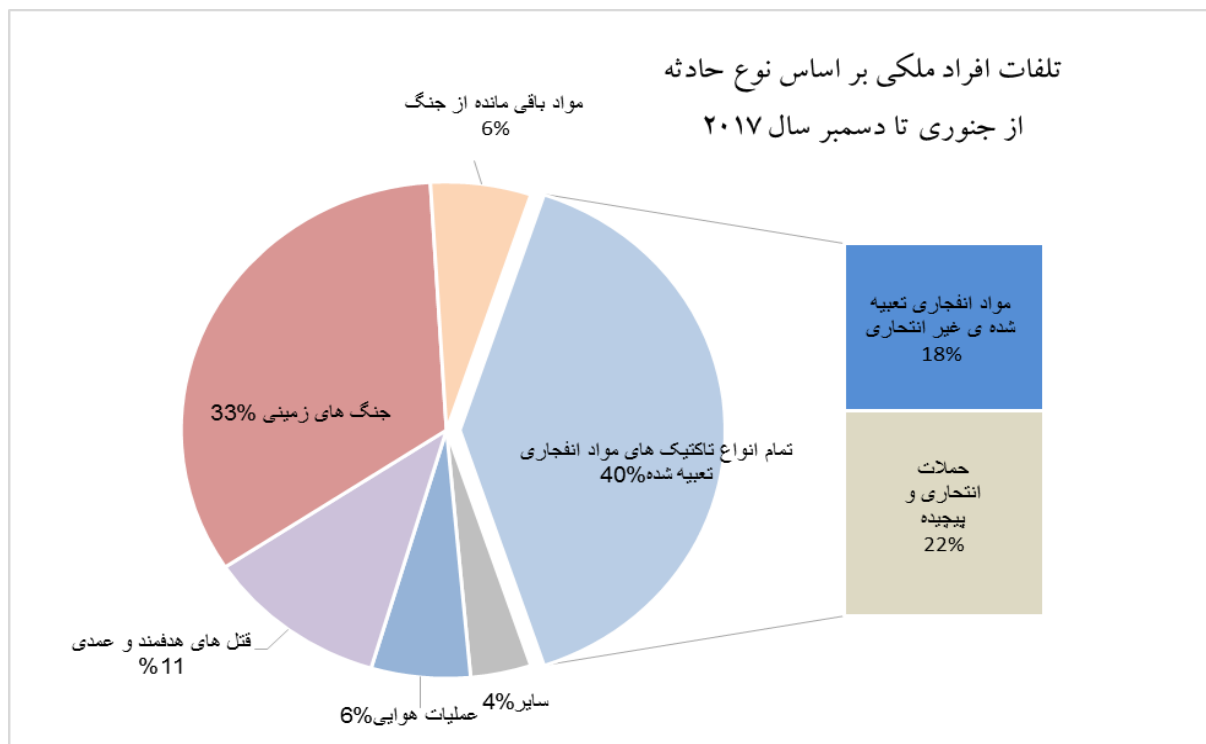
^۷ در جریان سال ۲۰۱۷، حملات پیچیده و انتحاری باعث تلفات ۲۲۹۵ فرد ملکی (۶۰۵ کشته و ۱۶۹۰ مجروح) گردیده است.

تمام انواع مواد انفجاری تعبیه شده که شامل مواد انفجاری که افراد انتحاری در بدن شان جاسازی نموده و مواد انفجاری تعبیه شده ی غیر انتحاری که توسط عناصر مخالف دولت استفاده می گردد باعث بیشترین تلفات افراد ملکی در جریان سال ۲۰۱۷ گردیده است؛ بخصوص مواد انفجاری که افراد را به شکل غیر قانونی و غیر قابل تفکیک مورد حمله قرار می دهد، مانند استفاده از بمب ها توسط افراد انتحاری و نیز مواد انفجاری فشاری در ساحات پُر جمعیت. تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری باعث تلفات ۴۱۵۱ فرد ملکی (۱۲۲۹ کشته و ۲۹۲۲ مجروح) گردیده^۸ و رقم متذکره ۴۰ درصد تمام تلفات افراد ملکی را در سال ۲۰۱۷ شامل می گردد.^۹ اکثریت تلفات افراد ملکی که در اثر مواد انفجاری صورت گرفته در جریان حملات پیچیده و انتحاری بوقوع پیوسته است و نیز به تعقیب حملات پیچیده و انتحاری، مواد انفجاری فشاری دومین عامل تلفات افراد ملکی در میان تاکتیک های مربوط به مواد انفجاری تعبیه شده محسوب می گردد. نگرانی ویژه ی که وجود دارد اینست که یوناما یک افزایش شدیدی را در آمار تلفات ناشی از حملاتی که انگیزه های فرقه ی دارند، ثبت نموده که این نوع حملات از سال ۲۰۱۶ به این طرف در حال افزایش بوده و نیز افزایش تلفات در نتیجه ی حملات انتحاری که با موترهای بزرگ مملو از مواد انفجاری تعبیه شده صورت می گیرد؛ مانند انفجار موتر مملو از مواد انفجاری تعبیه شده که به تاریخ ۳۱ ماه می در شهر کابل اتفاق افتاد.^{۱۰}

^۸ این رقم شامل تمام تلفاتی می گردد که توسط تمام تاکتیک های مربوط به مواد انفجاری تعبیه شده اعم از تاکتیک های انتحاری و غیر انتحاری بوجود آمده است؛ البته به استثنای آن تلفاتی که افراد ملکی در قتل های هدفمند و سازمان یافته توسط مواد انفجاری تعبیه شده مورد هدف قرار گرفته است؛ تلفات ناشی از تاکتیک متذکره در تحت عنوان قتل های هدفمند جمع آوری می گردد. برای معلومات بیشتر به ماخذ نمبر ۴ و ۱۳۷ که مربوط تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری می گردد، مراجعه گردد.

^۹ از سال ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۶، یوناما، در گزارش های شش ماهه و سالانه خود در مورد محافظت افراد ملکی در مناعات مسلحانه، تلفات ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده ی غیر انتحاری و مواد انفجاری که در حملات انتحاری استفاده می گردید را به شکل جداگانه محاسبه می نمود؛ مثلاً آن تلفاتی که توسط مواد انفجاری فشاری، مقناطیسی و ریموت کنترل صورت می گرفت. بخاطریکه در حملات پیچیده و انتحاری نیز مواد انفجاری تعبیه شده استفاده می گردد (به ماخذ نمبر ۵ مراجعه گردد)، از لحاظ مشخصات، مشابهت های در حملات توسط مواد انفجاری تعبیه شده ی غیر انتحاری و انتحاری وجود دارد؛ بخصوص ماهیت غیر قابل تفکیک این تاکتیک ها از لحاظ هدف گیری؛ چون در نتیجه ی استفاده از مواد انفجاری یا بمب های تعبیه شده، نتایج حاصله از انفجار غیر قابل کنترل بوده و در مکان های مزدحم منفجر می گردد؛ به همین لحاظ، یوناما تمام انواع تاکتیک های مربوط به مواد انفجاری تعبیه شده را در این گزارش یکجا ثبت نموده است. هرچند بعضی از تلفات ناشی از حملات پیچیده توسط فیر مرمی و سایر انواع سلاحها و مهمات صورت می گیرد، اما اکثریت تلفات افراد ملکی در جریان حملات پیچیده که در سال ۲۰۱۷ صورت گرفته، در نتیجه انفجار مواد انفجاری تعبیه شده در وجود افراد انتحاری رخ داده است.

^{۱۰} برای معلومات بیشتر به گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۷ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی مراجعه گردد.

بعد از تمام انواع تاکتیک های مواد انفجاری تعبیه شده، جنگ های زمینی دومین عامل تلفات افراد ملکی در جریان سال ۲۰۱۷ محسوب می گردد. بعد از آنکه آمار بی سابقه ی تلفات افراد ملکی در اثر جنگ های زمینی بین نیروهای مخالف دولت و طرفداران دولت در سال ۲۰۱۶ به ثبت رسید، در سال جاری در حدود ۱۹ درصد کاهش در تلفات ناشی از این تاکتیک بوجود آمده و در مجموع تاکتیک متذکره باعث تلفات ۳۴۸۴ فرد ملکی (۸۲۳ کشته و ۲۶۶۱ مجروح) گردیده است. دلیل اصلی کاهش تلفات افراد ملکی در اثر جنگ های زمینی اینست که تلفات ناشی از سلاح های پرتابی بخصوص هاون که توسط نیروهای دولتی و مخالفین استفاده می گردد، کاهش یافته است.^{۱۱}

یوناما یک افزایش نگران کننده ی را در حملات علیه عبادتگاهها، بزرگان مذهبی و عبادت کنندگان ثبت نموده و در اثر ۳۸ حادثه در جریان سال ۲۰۱۷، تلفات ۴۹۹ فرد ملکی (۲۰۲ کشته و ۲۹۷ مجروح) را ثبت کرده است. در مقایسه سال ۲۰۱۶، این حملات از لحاظ تعداد حادثه سه برابر شده و نمبر کشته شدگان دوچند و در تلفات مجموعی، ۳۰ درصد افزایش رخ داده است. هم چنان، یوناما از افزایش بی پیشینه ی حملاتی که با انگیزهای فرقه ی علیه تجمعات مسلمانان شیعه به راه انداخته می شود، به شدت نگران می باشد. حملات متذکره از سال ۲۰۱۶ به

^{۱۱} در سال ۲۰۱۷، یوناما تلفات ۸۴۹ فرد ملکی را که شامل ۲۰۰ کشته و ۶۴۹ مجروح می گردد و توسط هاون، راکت و نارنجک در جریان جنگ های زمینی صورت گرفته و به نیروهای دولتی نسبت داده می شود را ثبت نموده است. تلفات افراد ملکی که در جریان جنگ های زمینی در سال ۲۰۱۷ به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شده، عاملی اصلی اش نیروهای امنیتی و دفاعی افغان (به ماخذ ۱۱ مراجعه گردد) و گروه های مسلح طرفدار دولت بوده که هیچ یک به نیروهای بین المللی نسبت داده نمی شود. رقم ۸۴۹ در مقایسه سال ۲۰۱۶ در حدود ۴۱ درصد کاهش را نشان می دهد، چون در سال ۲۰۱۶ یوناما تلفات ۱۴۴۹ فرد ملکی (۳۷۹ کشته و ۱۰۷۰ مجروح) را به ثبت رسانده بود. در سال ۲۰۱۷ عناصر مخالف دولت توسط عین تاکتیک باعث تلفات ۵۹۷ فرد ملکی (۱۱۲ کشته و ۴۸۵ مجروح) گردیده که در سال ۲۰۱۶ نیروهای متذکره باعث تلفات ۸۸۴ فرد ملکی (۱۷۰ کشته و ۷۱۴ مجروح) گردیده بود. رقم متذکره در سال جاری در حدود ۳۲ درصد کاهش را نشان می دهد.

این طرف در حال افزایش بوده و غالباً توسط داعش یا شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام انجام می شود. در این مورد، یوناما در ماه نومبر سال ۲۰۱۷ یک گزارش ویژه ی را نشر نموده و جزئیات یافته های خود را در مورد حملات متذکره در گزارش موصوف گنجائیده بود.

یوناما از اقدامات مهمی که توسط نیروهای امنیتی افغانستان^{۱۲} جهت تقویت محافظت افراد ملکی در جریان سال ۲۰۱۷ روی دست گرفته بود، قدردانی می نماید؛ بخصوص در جریان جنگ های زمینی و عملیات های مربوط به آن. اقداماتی که نیروهای امنیتی افغانستان به عهده گرفته است شامل تصویب پالیسی ملی جهت جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی و نیز آموزش های مرتبطی که به نیروهای امنیتی داده می شود؛ هم چنان تصویب اقدامات عملی که در ساحه جنگ اعمال می گردد بشمول تغییر موقعیت پایگاه های نظامی از ساحات ملکی و نیز اعمال محدودیت ها در استفاده از هاون و سایر سلاح های پرتابی در جریان جنگ های زمینی در مناطق مزدحم ملکی، می گردد.

عوامل دیگری که باعث کاهش تلفات افراد ملکی گردیده است قرار ذیل هست: بیجا شدن افراد ملکی بخصوص از مناطقی که دوام دار خط مقدم جنگی بوده است؛ عدم انجام حملات بزرگ علیه مراکز ولایات و کاهش نسبی حملات نیروهای مخالف دولت بالای مراکز ولسوالی در مقایسه با سال ۲۰۱۶؛ تغییرات مربوط به تاکتیک های جنگ های زمینی بخصوص در ساحات مزدحمی که افراد ملکی آنجا زندگی می کند و نیز صدور هشدارهای که قبل از عملیات های نظامی تا حد امکان توسط طرف های درگیر به افراد ملکی داده می شود. هرچند جهت محافظت افراد ملکی صرف نظر از کاهشی که در تلفات افراد ملکی بوجود آمده است، باید کار بیشتر از اینها انجام داده شود، چون جنگ های زمینی به شکل دوام دار تأثیرات زیان بار و شدیدی را بر زندگی افغان ها داشته و مادر و پدر و اطفال خانواده ها را از آغوش خانواده ها می گیرند. جنگ های متذکره در حدود تقریباً نیم میلیون فرد ملکی را در سال ۲۰۱۷ بیجا نموده است.^{۱۳} منازعات مسلحانه خانه های مردم، وسایل زندگی و معیشت شان را نیز تخریب نموده و در عین زمان مانع دست رسی مردم به تعلیم و صحت و سایر خدمات گردیده است. هم چنان، یوناما یک ارتباط قوی بین استفاده از سلاح های مانند هاون، راکت و نارنجک در جریان جنگ های زمینی و تلفات ناشی از مواد منفجر ناشده (البته اطفال بخش اعظم تلفات ناشی از مواد منفجر ناشده را تشکیل می دهد) را به شکل دوام دار ثبت نموده است.

در سال ۲۰۱۷، تلفاتی را که زنان متحمل گردیده با آمار سال ۲۰۱۶ مشابه است. برخلاف کاهش مجموعی که در تلفات افراد ملکی رخ داده است، تلفات زنان در حدود کمتر از نیم درصد افزایش را نشان داده و آمار زنان کشته

^{۱۲}. اصطلاح نیروهای امنیتی افغان شامل تمام نیروهای امنیتی و دفاعی افغان می گردد؛ این یک اصطلاحی هست که شامل پولیس سرحدی، پولیس محلی، اردوی ملی، قوای قوایی، پولیس نظم عامه، پولیس ملی، نیروهای ویژه افغان و نیروهای مربوط به ریاست امنیت ملی می گردد.

^{۱۳}. از اول جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۷ در حدود ۴۴۵۳۳۵ فرد بخاطر جنگ در افغانستان از خانه های شان فرار نموده است. منبع: افغانستان،

گزارش هفته وار دفتر هماهنگی امور بشردوستانه ملل متحد (۲۵ - ۳۱ دسمبر ۲۰۱۷)

شده ۵ درصد افزایش یافته است. جنگ های زمینی عامل اصلی تلفات زنان بوده، با وجودیکه در آمار تلفات زنان در جریان جنگ های زمینی ۱۱ درصد کاهش رخ داده است. دومین عامل تلفات زنان حملات پیچیده و انتحاری است که در مقایسه با سال ۲۰۱۶ آمار متذکره دوچند گردیده است.

همگام با کاهش مجموعی تلفات در سال ۲۰۱۷، تلفات اطفال ۱۰ درصد کاهش را در مقایسه با سال ۲۰۱۶ نشان می دهد.^{۱۴} بر اساس یافته های یوناما در سال ۲۰۱۷، تلفات ۳۱۷۹ طفل (۸۶۱ کشته و ۲۳۱۸ مجروح) ثبت گردیده و عامل اصلی آمار متذکره جنگ های زمینی می باشد. اطفال توسط مواد انفجاری باقی مانده از جنگ و مواد انفجاری تعبیه شده نیز به شدت آسیب دیده است. یافته های یوناما نشان می دهد که همگام با روند کُلی که در مورد تلفات ناشی از انواع این حادثات وجود دارد، آمار تلفات اطفال توسط جنگ های زمینی و مواد انفجاری باقی مانده از جنگ کاهش یافته، اما در تلفات ناشی از حملات هوایی افزایش رخ داده است. بر خلاف روند کُلی، اطفال توسط مواد انفجاری فشاری به طور فزاینده آسیب دیده و زیان های شدیدی از ناحیه ی مواد انفجاری که غیر قابل تفکیک عمل نموده و با قدم گذاشتن قربانی بر آن منفجر می گردد، بر اطفال وارد گردیده است.

در سال ۲۰۱۷، تلفات افراد ملکی در ۲۲ ولایت از ۳۴ ولایت افغانستان کاهش یافته است. در ۱۲ ولایت باقی مانده، افزایش در حملات انتحاری و مواد انفجاری عناصر مخالف دولت در ساحات مزدحم ملکی، دلیل اصلی برای افزایش تلفات افراد ملکی تلقی می گردد؛ هرچند که در بعضی از ولایات فوق الذکر، جنگ های زمینی نیز باعث افزایش بوده است.^{۱۵} یوناما بلند ترین رقم تلفات افراد ملکی را در ولایت کابل ثبت نموده که عامل این افزایش اساساً حملاتی هست که به شکل غیر قابل تفکیک صورت می گیرد. از مجموع ۱۸۳۱ مورد تلفات (۴۷۹ کشته و ۱۳۵۲ مجروح) که در ولایت کابل صورت گرفته، ۸۸ درصد آن ناشی از حملات پیچیده و انتحاری بوده که توسط نیروهای مخالف دولت در شهر کابل انجام شده است.^{۱۶} بعد از کابل، بلندترین رقم تلفات افراد ملکی در ولایت هلمند، ننگرهار، کندهار، فاریاب، ارزگان، هرات، پکتیا، کندز و لغمان به ثبت رسیده است.^{۱۷}

^{۱۴}. در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۱۴۳۴ طفل (۳۲۵ کشته و ۱۱۰۹ مجروح) را ثبت نموده بود.

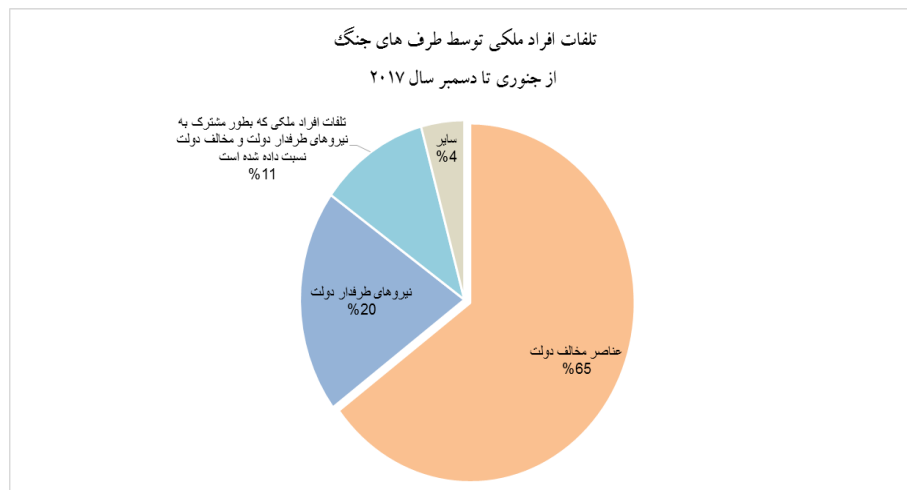
^{۱۵}. یافته های یوناما نشان می دهد که تلفات افراد ملکی در ولایت فراه، فاریاب، هرات، هلمند، کابل، خوست، لغمان، ننگرهار، نورستان، پکتیا، سرپل و زابل افزایش یافته است. حملات پیچیده و انتحاری وسایر تاکتیک های که در آن مواد انفجاری تعبیه شده استفاده می گردد، در ولایت کابل، پکتیا، هرات، هلمند، خوست و ننگرهار افزایش یافته، درحالیکه ولایت فراه، فاریاب، لغمان، نورستان و زابل افزایش اندکی در تلفات ناشی از جنگ های زمینی رخ داده است. در ولایت خوست، پکتیا و سرپل تلفات ناشی از قتل های هدفمند نیز افزایش یافته است.

^{۱۶}. در سال ۲۰۱۷، در مجموع، تلفات ۱۶۱۲ فرد ملکی (۴۴۰ کشته و ۱۱۷۲ مجروح) در نتیجه ی حملات پیچیده و انتحاری در شهر کابل به ثبت رسیده است.

^{۱۷}. برای معلومات بیشتر به جدول آمار تلفات افراد ملکی بر اساس ولایت که ضمیمه ی این گزارش هست، مراجعه گردد.

عاملین تلفات افراد ملکی

یافته های یوناما نشان می دهد که در سال ۲۰۱۷ عامل اکثریت آمار تلفات افراد ملکی یعنی ۶۵ درصد، نیروهای مخالف دولت می باشد که از رقم متذکره طالبان مسئول ۴۲ درصد^{۱۸}، داعش مسئول ۱۰ درصد^{۱۹} و سایر گروه های مخالف دولت بشمول گروه های تشخیص نشده مسئول ۱۳ درصد^{۲۰} تلفات افراد ملکی می باشد. نیروهای طرفدار دولت عامل ۲۰ درصد تلفات افراد ملکی در جریان سال ۲۰۱۷ می باشد. از رقم متذکره (نیروهای دولتی مسئول ۱۶

درصد، نیروهای بین المللی مسئول دو درصد و نیز گروه های مسلح طرفدار دولت و نیروهای طرفدار دولت که هویت شان غیر قابل تشخیص بوده، هریک، عامل یک یک درصد تلفات افراد ملکی

می باشد.) فیر های متقابل میان نیروهای طرفدار دولت و مخالفین دولت که مسبب اصلی آن تشخیص نگردیده، عامل ۱۱ درصد تلفات بوده، سه درصد تلفات به مواد انفجاری باقی مانده از جنگ نسبت داده شده و نیز گلوله باری های که توسط نیروهای پاکستانی از آن سوی مرز فیر شده و در داخل خاک افغانستان اصابت نموده است، تقریباً باعث یک درصد تلفات گردیده است.

^{۱۸}. شبکه حقانی نیز مربوطه گروه طالبان می گردد. برای معلومات بیشتر به پاسخ طالبان به گزارش سالانه ی ۲۰۱۶ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی (که در بخش ضمیمه ی ششم گزارش آمده است) مراجعه گردد. طالبان در پاسخ شان گفته بود که شبکه حقانی یک گروه جداگانه نیست بلکه عضو امارت اسلامی بوده و هیچ تفاوتی میان امارت و شبکه حقانی وجود ندارد.

^{۱۹}. آمار تلفات افراد ملکی که به گروه داعش نسبت داده شده توسط آن گروه های مربوطه به داعش صورت گرفته که رهبران شان به شکل رسمی با داعش سوگند وفاداری یاد نموده و یا گروهی که ارتباط رسمی و قوی و شناخته شده به گروه شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام داشته و اساساً در ولایت ننگرهار از سال ۲۰۱۵ به بعد فعالیت دارند. یوناما تلفاتی را که توسط جنگجویانی که خود شان را داعش معرفی می نماید صورت می گیرد، به شکل جداگانه تحت جنگجویان خود خوانده ی داعش ثبت می نماید. بخصوص در جاهای که عناصر مخالف دولت خود را داعش معرفی نموده اما معلومات واقعی که بتواند ارتباط رسمی آنها را با گروه داعش در ننگرهار یا با نهاد دولت اسلامی در یک حوزه وسیع تر به اثبات برساند، وجود ندارد.

^{۲۰}. این رقم شامل تلفات ۲۷ فرد ملکی (۲۴ کشته و ۳ مجروح) می گردد که به جنگجویانی که خود شان را داعش معرفی می کند، نسبت داده شده است.

عناصر مخالف دولت

در سال ۲۰۱۷، عناصر مخالف دولت باعث تلفات ۶۷۶۸ فرد ملکی (۲۳۰۳ کشته و ۴۴۶۵ مجروح) گردیده که رقم متذکره در مقایسه سال ۲۰۱۶ کاهش ۳ درصدی را نشان می دهد.^{۲۱} دلیل اصلی این کاهش اینست که نیروهای مخالف دولت در جریان جنگ های زمینی بخصوص در استفاده از سلاح های پرتابی مانند هاون، راکت و نارنجک کمتر باعث تلفات افراد ملکی گردیده است. هم چنان دلیل دیگری این کاهش ارتباط می گیرد به اینکه در جریان قتل های هدفمند و انفجار مواد انفجاری تعبیه شده توسط نیروهای مخالف دولت، افراد ملکی کمتر مجروح گردیده است. بر اساس یافته های یوناما در آمار تلفات ناشی از حملات پیچیده و انتحاری توسط عناصر مخالف دولت بخصوص گروه داعش و نیز در تلفات ناشی از حادثاتی که افراد ملکی به شکل تصادفی در فیرهای مرمی کشته و مجروح گردیده، بخصوص زمانی که در جریان جنگ های زمینی و مشخصاً وقتی که حملات علیه پاسگاه های پولیس توسط نیروهای مخالف دولت صورت می گیرد، افزایش رُخ داده است.

از مجموع تلفاتی که توسط نیروهای مخالف دولت در سال ۲۰۱۷ صورت گرفته، یوناما ۴۳۸۵ مورد تلفات (۱۵۷۴ کشته و ۲۸۱۱ مجروح) را به گروه طالبان نسبت داده که ۴۲ درصد تمام تلفات سال ۲۰۱۷ را شامل می گردد و ۱۲ درصد در مقایسه سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. از مجموع این حادثات، گروه طالبان مسئولیت ۱۷۹ حمله را که منجر به تلفات ۱۱۶۶ فرد ملکی (۳۴۵ کشته و ۸۲۱ مجروح) گردیده بود، به عهده گرفته است.^{۲۲} یوناما تلفات ۱۰۰۰ فرد ملکی (۳۹۹ کشته و ۶۰۱ مجروح) یعنی ۱۰ درصد از مجموع تلفات افراد ملکی را به داعش یا شاخه خراسان دولتی اسلامی عراق و شام نسبت داده و رقم متذکره ۱۱ درصد افزایش را نسبت به سال ۲۰۱۶ نشان می دهد.^{۲۳} گروه داعش مسئولیت ۲۴ حمله را به عهده گرفته است که در آن غالباً افراد ملکی را هدف قرار داده و منجر به تلفات ۸۲۳ فرد ملکی (۳۰۰ کشته و ۵۲۳ مجروح) گردیده است. یوناما تلفات ۱۳۸۹ فرد ملکی (۳۳۰ کشته و ۱۰۵۹ مجروح) را به سایر گروه های مخالف دولت بشمول عناصری که غیر قابل تشخیص بوده، نسبت داده است.^{۲۴}

^{۲۱} در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۷۰۰۳ فرد ملکی (۲۱۳۸ کشته و ۴۸۶۵ مجروح) را به نیروهای مخالف دولت نسبت داده بود.

^{۲۲} طالبان مسئولیت حادثات ذیل را در سال ۲۰۱۷ به عهده گرفته است: ۸۸ قتل هدفمند، ۲۷ حمله پیچیده و انتحاری، ۲۲ حمله با مواد انفجاری تعبیه شده ی غیر انتحاری، ۳۱ حادثه مربوطه به جنگ های زمینی که منجر به تلفات افراد ملکی گردیده، هشت مجازات ناشی از ساختار عدالت موازی و سه حادثه ی اختطاف.

^{۲۳} این آمار هم شامل آماری می گردد که داعش بطور علنی مسئولیت حمله را به عهده گرفته و هم آن تلفاتی را شامل می گردد که در ولایت کابل و ننگرهار اتفاق افتاده و به داعش نسبت داده شده ولی داعش مسئولیت آن را به عهده نگرفته است.

^{۲۴} این شامل تلفات ۲۷ فرد ملکی (۲۴ کشته و سه مجروح) و اختطاف ۴۱ فرد ملکی می گردد که توسط گروه های که خود شان را در ولایت جوزجان، سرپل و غور داعش معرفی می کند، صورت گرفته است. این رقم شامل آن آماری که در تحت عنوان داعش به ثبت رسیده و یا آماری که تحت عنوان عناصر غیر قابل تشخیص مخالفین به ثبت رسیده، نمی گردد. یوناما خاطر نشان می سازد که آن حملات پیچیده و انتحاری را که گروه های مخالف دولت مسئولیت شان را به عهده نمی گیرد، به شکل درست ممکن نیست که به یکی از گروه های مشخص مخالف دولت نسبت داد و این با توجه به پیچیدگی های هست که ممکن نیست عاملی که در همچون حمله دست دارد را به سادگی تشخیص داد و بتوان حمله را به یک گروه مشخص از نیروهای مخالف دولت نسبت داد. در ضمن با توجه به شبکه های متعددی ترور که در کابل وجود دارد و نیز محدودیت

نیروهای طرفدار دولت

یوناما تلفات ۲۱۰۸ فرد ملکی (۷۴۵ کشته و ۱۳۶۳ مجروح) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده که در مقایسه با سال ۲۰۱۶ کاهش ۲۳ درصدی داشته است.^{۲۵} دلیل اصلی این کاهش اینست که یک کاهش چشم گیر در تلفاتی ناشی از استفاده از سلاح های پرتابی بخصوص هاون در جریان جنگ های زمینی بوجود آمده است.

مانند سال ۲۰۱۶، بیشتر از نصف تلفات افراد ملکی که در جریان سال ۲۰۱۷ به نیروهای دولتی نسبت داده می شود، ناشی از حادثات تصادفی هست که در جریان جنگ های زمینی با نیروهای مخالف دولت اتفاق افتاده است. بعد از جنگ های زمینی، حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت دومین عامل مهم در ایجاد تلفات افراد ملکی می باشد. یوناما تلفات ۶۳۱ فرد ملکی (۲۹۵ کشته و ۳۳۶ مجروح) را به حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت نسبت داده که در مقایسه با سال ۲۰۱۶ هفت (۷) درصد افزایش را نشان می دهد و در ضمن آمار کشته شدگان ناشی از حملات هوایی ۱۸ درصد افزایش یافته است.^{۲۶} قوای هوایی افغان باعث تلفات ۳۰۹ فرد ملکی (۹۹ کشته و ۲۱۰ مجروح) شده، در حالیکه حملات هوایی نیروهای بین المللی باعث تلفات ۲۳۷ فرد ملکی (۱۵۴ کشته و ۹۲ مجروح) گردیده است. هم چنان، یوناما تلفات ۷۶ فرد ملکی (۴۲ کشته و ۳۴ مجروح) را به حملات هوایی نسبت می دهد که توسط نیروهای نامشخص طرفدار دولت صورت گرفته است.^{۲۷}

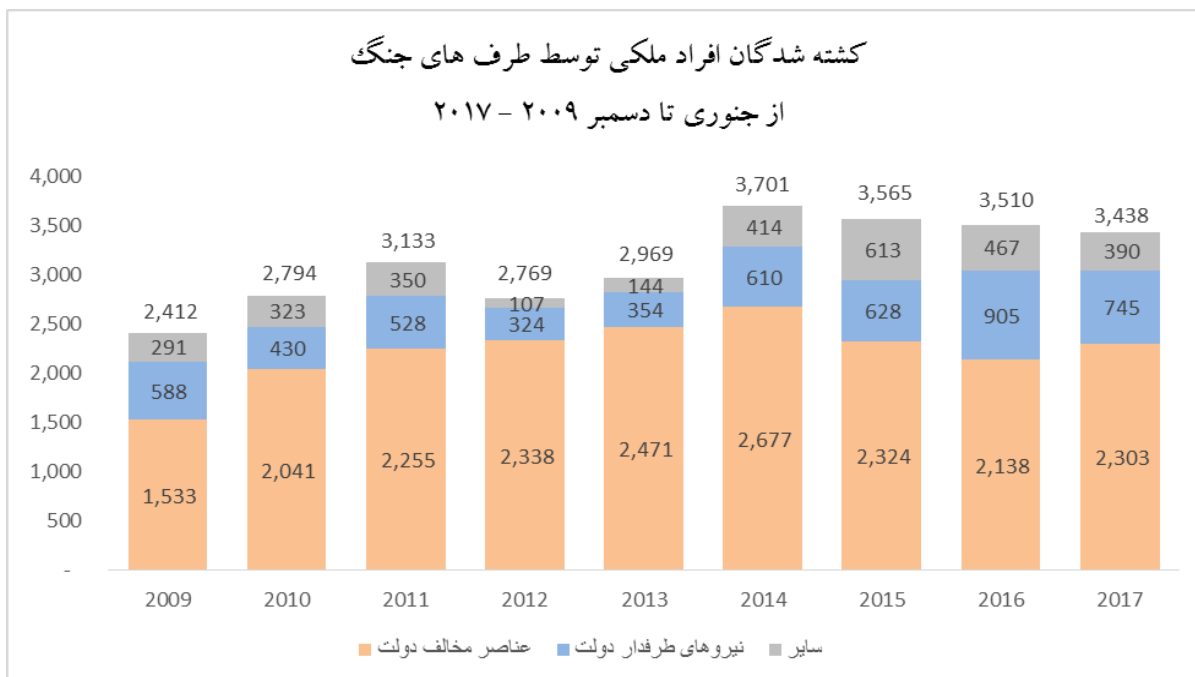
تلاش ها و کارهای که توسط حکومت افغانستان و نیروهای امنیتی افغان در سال ۲۰۱۷ جهت تقویت محافظت افراد ملکی صورت گرفته را باید ستایش کرد. همانطوریکه در بخش دوم گزارش تحت عنوان نیروهای طرفدار دولت با جزئیات به آن پرداخته شده، این اقدامات شامل تصویب پالیسی ملی جهت جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی و نیز شامل تلاش ها در مورد بهبود تحقیقات و تعقیب حادثات منجر به تلفات افراد ملکی و آغاز آموزش های مرتبط برای نیروهای امنیتی افغان، البته قبل از اینکه به شکل رسمی مورد تصویب قرار بگیرد، می گردد.

یوناما در مورد جمع آوری معلومات استخباراتی، نسبت دادن همچون حادثات به یک گروه مشخص مخالف دولت کار ساده ی نیست. بخاطر همین است که یوناما هیچ یکی از حملات سال ۲۰۱۷ بشمول حملاتی که به طالبان نسبت داده شده را به طور مستقیم به شبکه حقانی طالبان نسبت داده نتوانسته است. لذا، یوناما حملاتی را که گروه های مخالف دولت مسئولیت شان را نپذیرفته در تحت عنوان "عناصر نامشخص مخالفین دولت" ثبت نموده است.

^{۲۵}. اکثریت تلفات افراد ملکی که در سال ۲۰۱۷ به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شده، توسط نیروهای امنیتی افغان صورت گرفته است. در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۲۷۳۱ فرد ملکی (۹۰۵ کشته و ۱۸۲۶ مجروح) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده بود.

^{۲۶}. در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۵۹۰ فرد ملکی (۲۵۰ کشته و ۳۴۰ مجروح) را به حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت نسبت داده بود.

^{۲۷}. فقط نیروهای طرفدار دولت در افغانستان حملات هوایی را انجام می دهد.

پیشنهادهای:

یوناما پیشنهادات ذیل را به طرفین منازعه مسلحانه ارائه می نماید تا تلاشهای آنها را به منظور محافظت افراد ملکی، جلوگیری از تلفات افراد ملکی و ایفای تعهدات شان براساس قواعد حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی، حمایت نماید.

عناصر مخالف دولت

در مطابقت با قواعد حقوق بشر دوستانه بین المللی:

- استفاده نامتناسب و بدون تفکیک تمام موارد مواد انفجاری تعبیه شده به شمول مواد انفجاری که در بدن جاسازی می شود و مواد انفجاری که در موتر جاسازی می شود را هم در حملات انتحاری و هم در حملات پیچیده در نقاط که معمولاً محل سکونت افراد ملکی اند متوقف نمایند. همچنان استفاده از مواد انفجاری نوع فشاری را نیز فوراً متوقف نمایند.

- حملات هدفمند علیه افراد ملکی و اهداف ملکی به شمول مقامات دولتی که وظایف ملکی ایفا می نمایند، مدافعین حقوق بشر، قضات، سارنوالان و کارکنان کمک رسانی را فوراً متوقف نمایند. حملات هدفمند علیه عالمان دین، ملا امامان، و محلات فرهنگی و عبادی که اکثراً توسط شاخه خراسان داعش ارتکاب می گردد، باید فوراً متوقف گردد.

- فیر نمودن هاون، راکت و نارنجک از محلات مسکونی ملکی یا فیر نمودن مهمات متذکره به این محلات را متوقف نمایند.

- بیانیه های رهبری طالبان را که حملات علیه افراد ملکی و محلات مسکونی افراد ملکی را منع می نمایند تطبیق نمایند؛ امریه های که اعضای طالبان را به اجتناب و جلوگیری از تلفات ملکی مامور می سازند نیز مورد اجراء قرار دهند؛ و پالیسی های محافظت افراد ملکی طالبان را همگانی بسازند.
- تدابیری را جهت تطبیق امریه های که استخدام اطفال را منع می کنند، اتخاذ نمایند و از پاسخگویی آن عده فرماندهان که اطفال را استخدام و استفاده می کنند، اطمینان حاصل نمایند.
- اطمینان حاصل نمایند که تمام دساتیر و امریه ها در مطابقت با حقوق بشر دوستانه بین المللی می باشند؛ آنها را که حملات غیر قابل تفکیک انجام می دهند و تمام اعضای عناصر مخالف دولت که افراد ملکی را هدف قرار می دهند، می کشند، زخمی می کنند و یا اختطاف می نمایند، مورد بازخواست قرار دهند. اطمینان حاصل نمایند که مکاتب، شفاخانه ها، کلینیک ها، و سایر محلات محافظت شده در حقوق بشر دوستانه بین المللی برای مقاصد نظامی استفاده نمی گردد. از ارتکاب هرنوع عمل که سبب ضیاع حق دسترسی افراد به بالاترین سطح معیار تحصیلات و خدمات صحتی می گردد، خود داری نمایند.

حکومت افغانستان

- از استفاده هاون، راکت، نارنجک و سایر مهمات پرتابی (بدون دید مستقیم) و حملات هوایی به محلات مسکونی افراد ملکی خود داری نماید؛ امریه های تاکتیکی، قواعد حمله و سایر طرز العمل های واضح را در خصوص استفاده از سلاح های انفجاری و هواپیما های مسلح، تدوین و تطبیق نماید.
- پلان تطبیقی را که برای پالیسی ملی جلوگیری و کاهش تلفات ملکی تدوین گردیده است، نهایی ساخته و مورد تطبیق قرار دهد، علاوه بر آن در پلان مذکور اهداف مشخص و تدابیر عملی بیشتر را جهت جلوگیری تلفات ملکی شامل سازد؛ و از تحقیق کامل تمام خسارات وارده بر افراد ملکی که در اثر واقعات جنگی به میان آمده، اطمینان حاصل نماید.
- تمام گروه های مسلح غیر قانونی و ملیشه ها را منحل و خلع سلاح نماید و از پاسخگویی آنها به تمام موارد نقض حقوق بشر اطمینان حاصل نماید. تلاش های دولت افغانستان به منظور قانونی ساختن اعضای این گروه های مسلح در چارچوکات نیروهای امنیتی افغانستان، باید براساس معیارهای نظارت قانونی و شفاف از آنها و مطابق طرز العمل جلب و جذب صورت گیرد و آنها را در قطعات و جزام های رسمی و ساختارهای پاسخگو با یک میکانیزم محافظت از افراد ملکی جا به جا سازد.
- یک پلان تطبیقی را جهت اجرای تعهدات خویش براساس پروتکل پنجم کنوانسیون ۱۹۸۰ راجع به سلاحهای متعارف مشخص تصویب نماید و منابع کافی را برای تطبیق آن تخصیص بدهد.

• به تقویت ظرفیت نیروهای امنیتی افغان جهت فرماندهی، کنترل و انجام حملات مؤثر بر ضد مواد انفجاری تعبیه شده و خنثی سازی آنها به شمول استحصال آنها، ادامه بدهد؛ و منابع لازم را برای تطبیق استراتژی ملی مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده، اختصاص بدهد.

• تمام موارد نقض حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی را تحقیق نماید و آنها را که مسئول شناخته می شوند به اقتضای قوانین داخلی و حقوق بین الملل مورد تعقیب عدلی قرار داده و مجازات نماید؛ از جبران خسارت مؤثر و بدون تبعیض - بر هراساسی که باشد به شمول تبعیض جنسی یا قومی - اطمینان حاصل نماید.

• از احترام به اماکن، پرسونل و وسایط صحنی منعی امکانات غیر وابسته و بی طرف، اطمینان حاصل نماید؛ اماکن و پرسونل آموزشی را احترام نماید، همچنان اطمینان حاصل نماید که تمام مردم در افغانستان به بالاترین سطح معیار تحصیلات و خدمات صحنی دست رسی دارند.

نیروهای نظامی بین المللی

• به باز نگری و تقویت پروتکل های ماقبل عملیات جهت حفاظت افراد ملکی ادامه بدهند. همچنان به باز نگری و تحقیقات پسا عملیات ادامه بدهند و از شفافیت در تحقیقات که به دنبال اتهام تلفات ملکی ناشی از عملیات هوایی و عملیات جستجو صورت می گیرند، اطمینان حاصل نمایند با توجه به اینکه رویکرد عملیاتی خویش را بهبود بخشند و پاسخگویی را تقویت نمایند؛ همچنان از جبران خسارات به قربانیان و بازماندگان اطمینان حاصل نمایند.

• به حمایت های خویش از دولت افغانستان در تطبیق پالیسی ملی در مورد جلوگیری و کاهش تلفات ملکی با استفاده از تداوم ارائه آموزشها و تهیه منابع و سایر حمایت های مرتبط از نیروهای امنیتی افغانستان در سطوح پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی، ادامه بدهند؛ به خصوص تدابیری را اتخاذ نمایند که از وارد شدن خسارت به افراد ملکی بر اثر مهمات که قوسی فیر می گردند یا حملات هوپماهای مسلح، جلوگیری گردد.

• به حمایت شان از نیروهای امنیت ملی افغانستان در فرماندهی، کنترل و اجرای عملیات های مؤثری مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده و عملیات های خنثی سازی آن مواد، به شمول استحصال آنها، ادامه بدهند.

• به حمایت شان از نیروهای امنیتی افغانستان جهت تقویت ظرفیت آنها برای علامت گذاری، پاکسازی و منهدم کردن مواد انفجاری باقی مانده از جنگ در مطابقت با الزامات که دولت براساس حقوق بشر دوستانه بین المللی و پروتکل پنجم کنوانسیون ۱۹۸۰ راجع به سلاحهای متعارف مشخص متعهد گردیده، ادامه بدهد.

کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی در مناطق مختلف

از جنوری تا دسمبر ۲۰۰۹ - ۲۰۱۷

